

Grudzień 2011 r.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku

INDYKATORY PODLASKIEJ GOSPODARKI

**Podlaskie Obserwatorium
Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych**

PUBLIKACJA
BEZPŁATNA

Indykatory Podlaskiej Gospodarki opracował zespół Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych w następującym składzie:

1. Dominika Karpowicz
2. Edyta Dąbrowska

Redakcja:

Marzanna Wasilewska

Opracowanie jest dostępne wyłącznie w formie elektronicznej na stronie internetowej Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl/default.aspx?docId=2>

1. RYNEK PRODUCENTA

Wykres 1. Produkcja sprzedana przemysłu w woj. podlaskim w okresie: grudzień 2010r. – grudzień 2011r.
(w mln zł, w cenach bieżących).

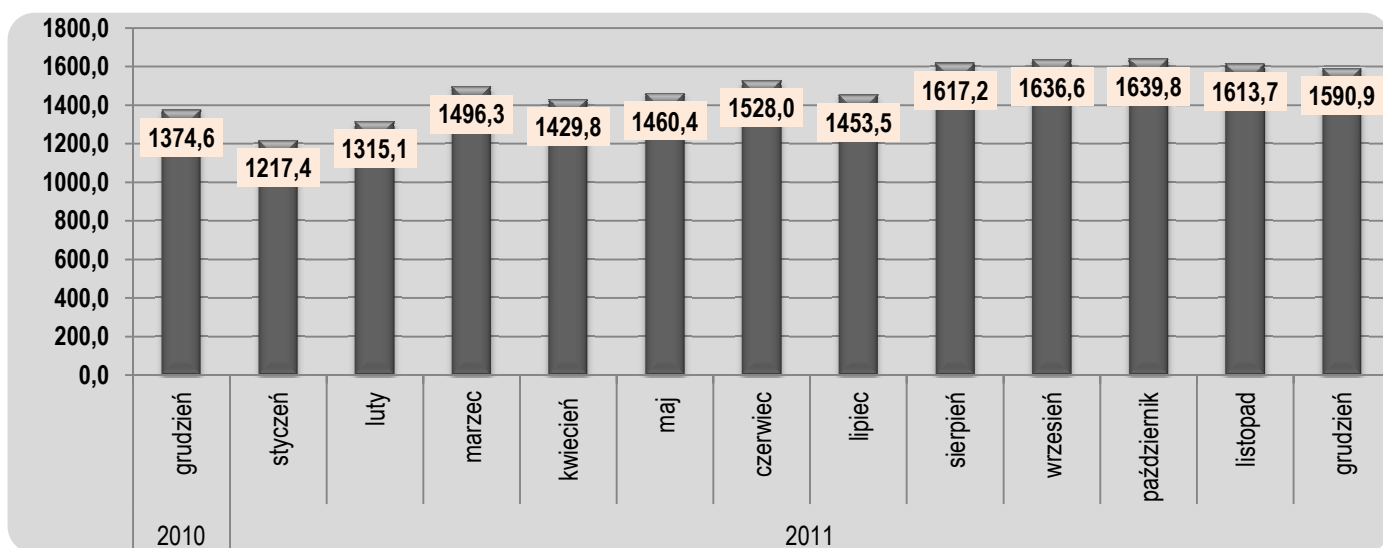

Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym		III kw. 2010	IV kw. 2010	I kw. 2011	II kw. 2011	III kw. 2011
Nakłady inwestycyjne w mln zł	woj. podlaskie	602,5	941,0	207,5	458,4	739,4
	Polska	55 422,8*	89 236,8	15 229,3	37 466,9	62 272,6
Przychody z całokształtu działalności w mln zł	woj. podlaskie	21 444,4	29 420,5	6 880,0	14 861,3	22 287,9
	Polska	1 472 871,0	2 029 730,8	512 781,6	1 072 567,1	1 652 839,5
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności w mln zł	woj. podlaskie	20 717,9	28 513,0	6 690,6	14 373,4	21 564,3
	Polska	1 391 377,5	1 922 051,9	485 532,3	1 005 928,5	1 560 099,4
Wynik na sprzedaży produktów, towarów i materiałów w mln zł	woj. podlaskie	657,1	863,8	157,5	430,7	738,6
	Polska	75 421,8	10 2018,2	26 443,3	55 900,6	87190,0
Wynik finansowy brutto w mln zł	woj. podlaskie	733,7	922,8	190,0	488,4	724,3
	Polska	81 117,1	107 488,5	27 296,4	66 659,4	92 767,2
Wynik finansowy netto w mln zł	woj. podlaskie	614,5	770,5	143,7	399,7	594,5
	Polska	67 534,4	89 445,5	21 956,8	56 156,0	77 391,7
Wskaźnik rentowności obrotu brutto w %	woj. podlaskie	3,4	3,1	2,8	3,3	3,2
	Polska	5,5	5,3	5,3	6,2	5,6
Wskaźnik rentowności obrotu netto w %	woj. podlaskie	2,9	2,6	2,1	2,7	2,7
	Polska	4,6	4,4	4,3	5,2	4,7

*Dane zmienione przez GUS w stosunku do wcześniej publikowanych.

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		XII 2010	XI 2011	XII 2011
Podmioty gospodarki narodowej (stan w końcu okresu)	woj. podlaskie	91 876	91 919	91 738
	w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	woj. podlaskie	73 083	72 638
Produkcja sprzedana przemysłu w mln zł (w cenach bieżących)	woj. podlaskie	1 374,6	1 613,7	1 590,9
	Polska	82 301,7	99 267,2	95 696,7
Produkcja budowlano-montażowa w mln zł (w cenach bieżących)	woj. podlaskie	270,3	242,7	281,3
	Polska	11 010,7	9 103,2	12 792,6
Sprzedaż detaliczna towarów (w cenach bieżących)	woj. podlaskie (w mln zł)	681,5	605,6*	702,6*
	woj. podlaskie (poprzedni m-c=100)	122,8	95,3	116,0
	Polska (poprzedni m-c=100)	125,3	94,5	120,8

*Miernik wyliczony na podstawie sprzedaży detalicznej towarów w grudniu 2010r. Urząd Statystyczny w Białymstoku od 15 kwietnia 2011r. nie udostępni danych bezwzględnych w zakresie sprzedaży detalicznej, stąd wyliczenia własne mają charakter szacunkowy.

Komentarz:

Grudniowe indykatory w woj. podlaskim

- Dane dotyczące III kwartału zostały przeanalizowane w Indykatorach Podlaskiej Gospodarki za październik 2011r. Dane dotyczące IV kwartału 2011r. nie zostały jeszcze opublikowane przez GUS.
- W końcu grudnia 2011 r. działalność w województwie prowadziło 91 738 podmiotów gospodarki narodowej (bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie), czyli o 181 podmiotów mniej niż przed miesiącem i o 138 mniej niż w 2010r. Zdecydowaną większość z nich, bo 78,9% stanowiły podmioty prowadzone przez osoby fizyczne. Jednak w końcu grudnia 2011r., liczba tych podmiotów zmniejszyła się o 232 w porównaniu do listopada 2011r. oraz o 677 w relacji do grudnia 2010r.
- Produkcja sprzedana przemysłu w grudniu 2011r. osiągnęła wartość 1590,9 mln zł (w cenach bieżących). Była to wartość niższa w stosunku do poprzedniego miesiąca o 22,8 mln zł., natomiast wyższa o 216,3 mln zł. w odniesieniu do grudnia 2010r.
- Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana w analizowanym okresie osiągnęła wartość 281,3 mln zł. Wzrosła o 15,9% w stosunku do zanotowanej w listopadzie analizowanego roku, oraz o 4,1% w stosunku do roku analogicznego okresu 2010r.
- Poziom sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących) jednostek handlowych i niehandlowych w grudniu 2011r. zwiększył się o 16,0% w porównaniu do listopada 2011r.

Grudniowe indykatory w Polsce

- ✦ Dane dotyczące III kwartału zostały przeanalizowane w Indykatorach Podlaskiej Gospodarki za październik 2011r. Dane dotyczące IV kwartału 2011r. nie zostały jeszcze opublikowane przez GUS.
- ✦ W grudniu br. produkcja sprzedana przemysłu (w cenach bieżących) w kraju, była o 16,3% wyższa niż w analogicznym okresie roku 2010, natomiast w porównaniu z listopadem 2011r. zmniejszyła się o 3,6%.
- ✦ W przypadku produkcji budowlano-montażowej zanotowano wzrost w stosunku do analogicznego okresu roku 2010 o 16,2%, oraz wzrost w relacji do ub. miesiąca o 40,5%.
- ✦ Wskaźnik dynamiki sprzedaży detalicznej towarów w grudniu 2011r. był wyższy o 26,3 punktu procentowego niż w listopadzie 2011r.

Definicje:

Nakłady inwestycyjne - nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. W skład nakładów na środki trwałe wchodzi nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m. in. roboty budowlano - montażowe, dokumentacje projektowo – kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne nakłady, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz od 1995 r. inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących).

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Dane dotyczą finansów przedsiębiorstw prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.

Przychody z całokształtu działalności – przychody, na które składają się:

- przychody netto ze sprzedaży w kraju i na eksport wytworzonych przez jednostkę produktów (wyrobów gotowych, półfabrykatów i usług), jak również opakowań, wyposażenia i usług obcych fakturowanych łącznie z produktami,
- przychody ze sprzedaży towarów i materiałów. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem upustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług,
- pozostałe przychody operacyjne, czyli przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki,
- przychody finansowe, czyli kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielonych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji (sprzedaży), zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich ważności, nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

Przychody z całokształtu działalności prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności – koszty, obejmujące:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów,
- pozostałe koszty operacyjne, tj. związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki,
- koszty finansowe, np. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od emitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, stratę ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżkę ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.

Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów – różnica między przychodami netto osiągniętymi ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów a kosztami poniesionymi na ich uzyskanie (koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów). *Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) – wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych. *Wynik finansowy brutto prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wynik finansowy netto (zysk lub strata) - otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia. *Wynik finansowy netto prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wskaźnik rentowności obrotu brutto – relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. *Wskaźnik prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wskaźnik rentowności obrotu netto – relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. *Wskaźnik prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Podmiot gospodarki narodowej - podmiot stosunków cywilno-prawnych prawa polskiego wyposażony w autonomię prawną, ekonomiczną i finansową, realizujący określoną przez siebie działalność, będący osobą prawną, jednostką organizacyjną niemającą osobowości prawnej albo osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą. Podmioty gospodarki narodowej są wpisywane do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej REGON prowadzonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Wśród podmiotów gospodarki narodowej nie uwzględniono osób prowadzących gospodarstwa indywidualnie w rolnictwie.

Dane prezentowane są w ujęciu miesięcznym dla woj. podlaskiego i w ujęciu kwartalnym dla kraju.

Produkcja sprzedana przemysłu - podstawowy miernik działalności gospodarczej (tj. działalności przemysłowej, budowlano-montażowej, transportowej i innej) przedsiębiorstw i firm przemysłowych, czyli jednostek gospodarczych zaliczonych według PKD 2007 do sekcji B, C, D, E. Wartość produkcji sprzedanej obejmuje:

- wartość sprzedanych (niezależnie od tego, czy zostały zapłacone) na zewnątrz przedsiębiorstwa produktów: własnej produkcji wyrobów gotowych, wykonanych usług, prac naukowo-badawczych, prac projektowych, geodezyjno-kartograficznych, robót, w tym także budowlano-montażowych wykonanych siłami własnymi (tj. bez podwykonawców), itp. wynikającą z przemnożenia ilości sprzedanych wyrobów i usług przez jednostkową cenę sprzedaży skorygowaną o należne dopłaty, udzielone rabaty, bonifikaty, opusty lub umowne kwoty należne z tytułu sprzedaży wyrobów i usług, bez podatków od towarów i usług (VAT);
- wartość produktów wytworzonych niezaliczanych do sprzedaży, traktowanych na równi ze sprzedażą: wartość własnych wyrobów przekazanych do własnych punktów sprzedaży detalicznej, wartość wykonanych świadczeń na rzecz funduszu świadczeń socjalnych, wykonanych i przekazanych wyrobów i usług własnej produkcji na powiększenie wartości własnych środków trwałych, nieodpłatnie przekazanych produktów (tj. wyrobów i usług) na potrzeby reprezentacji i reklamy, przekazanych wyrobów i usług na potrzeby osobiste podatników i pracowników oraz darowizny wyrobów i świadczonych usług bez pobrania zapłaty;
- zryczałtowaną odpłatność agenta za powierzone mu prowadzenie działalności gospodarczej, użytkowanie środków trwałych itp., na podstawie umowy (zlecenia) zawartej z agentem; w przypadku umowy agencyjnej - pełne przychody agenta.

W tabeli prezentowane są dane dotyczące przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. Wskaźnik – produkcja sprzedana przemysłu wyrażony jest w cenach bieżących, które w statystyce rozumiane są jako ceny faktycznie stosowane w dokonywanych transakcjach kupna-sprzedaży towarów i usług w danym okresie. Za ceny bieżące przyjmuje się zazwyczaj ceny z danego roku lub miesiąca. Dla odmiany ceny stałe (ceny porównywalne lub niezmiennicze) służą do ustalania zmian fizycznych rozmiarów zagregowanych wielkości ekonomicznych (produkcji, sprzedaży, spożycia) w ujęciu wartościowym. Ceny stałe są cenami z danego okresu, zwanego bazowym i ich zastosowanie umożliwia porównanie zmian cen w czasie (tzw. dynamika). Obliczenia nie są wówczas obciążone czynnikiem inflacji.

Produkcja budowlano – montażowa – dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceńiowym przez podmioty budowlane na rzecz obcych zleceńiodawców.

Sprzedaż detaliczna towarów (łącznie z podatkiem VAT) - sprzedaż towarów własnych i komisowych (nowych i używanych) w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. sklepy, magazyny) w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców. W wartości sprzedaży detalicznej, uwzględnia się wartość wytworzonych potraw i usług, sprzedanych wyłącznie we własnych placówkach gastronomicznych oraz wartość wytworzonych wyrobów sprzedanych we własnych punktach sprzedaży detalicznej. Sprzedaż detaliczna uwzględnia również dane z jednostek prowadzonych przez agentów, nie uwzględnia natomiast wartości sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową. Sprzedaż detaliczna realizowana jest w cenach płaconych przez konsumentów (ceny realizacji), łącznie z podatkiem od towarów i usług VAT.

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej towarów obejmują przedsiębiorstwa, w których liczba pracujących przekracza 9 osób, w relacji: badany miesiąc do miesiąca poprzedniego.

Źródło:

1. *Biuletyn Statystyczny, nr 12 (650), GUS, Warszawa 2011.*
2. *Budownictwo – wyniki działalności w 2007 r., GUS, Warszawa 2008.*
3. *Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego, nr 12/2011, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2011.*
4. *Rocznik Statystyczny Województwa Podlaskiego, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2008.*
5. www.stat.gov.pl.

2. RYNEK KONSUMENTA

Wykres 2. Przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: grudzień 2010r. – grudzień 2011r. (w zł)

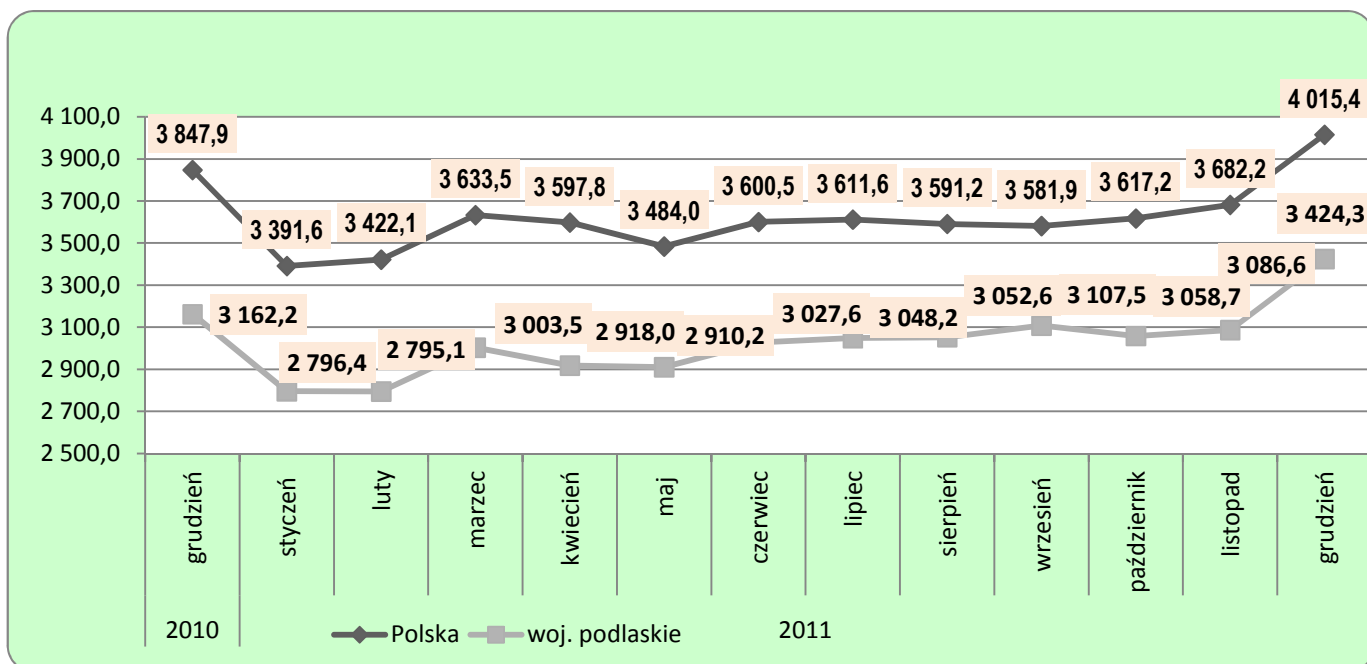

Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym		III kw. 2010	IV kw. 2010	I kw. 2011	II kw. 2011	III kw. 2011r.
Ludność w tys. (stan w końcu kwartału)	woj. podlaskie	1 188,9	1 188,3	1 187,5	.	.
	Polska	38 201	38 200**	38 193 ^{a*}	38 197*	38 213*
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (analogiczny okres poprzedniego roku = 100)	woj. podlaskie	101,8	102,5	103,8	104,9	104,3
	Polska	102,2	102,9	103,8	104,6	104,1

* od I kw. 2011r. - dane tymczasowe.

^a dane zmienione w stosunku do wcześniej publikowanych

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		XII 2010	XI 2011	XII 2011
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (analogiczny okres poprzedniego roku=100)	Polska	103,1	104,8	104,6
Przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	woj. podlaskie	3 162,2	3 086,6	3 424,3
	Polska	3 847,9	3 682,2	4 015,4

Komentarz:

Grudniowe indykatory w woj. podlaskim

- Dane dotyczące III kwartału zostały przeanalizowane w Indykatorach Podlaskiej Gospodarki za październik 2011r. Dane dotyczące IV kwartału 2011r. nie zostały jeszcze opublikowane przez GUS.
- W grudniu 2011r. zanotowano w województwie podlaskim wzrost przeciętnego wynagrodzenia brutto, zarówno w stosunku do listopada 2011r. o 337,7zł oraz w relacji do grudnia 2010r. o 261,2zł. Poziom przeciętnego wynagrodzenia w województwie, był w grudniu 2011r. niższy niż przeciętnie w kraju o 591,1 zł.

Grudniowe indykatory w Polsce

- Dane dotyczące III kwartału zostały przeanalizowane w Indykatorach Podlaskiej Gospodarki za październik 2011r. Dane dotyczące IV kwartału 2011r. nie zostały jeszcze opublikowane przez GUS.
- W grudniu 2011r. inflacja w kraju osiągnęła poziom 4,6%, co oznacza jej spadek o 0,2 punktu procentowego w stosunku do listopada 2011r.
- Pracownicy zatrudnieni w sektorze przedsiębiorstw w skali kraju, uzyskali w grudniu 2011r. przeciętne wynagrodzenie brutto o 332,2 zł wyższe niż listopadzie 2011r., a także o 167,5 zł wyższe niż w grudniu 2010r.

Definicje:

Ludność faktycznie zamieszkała - ogół osób (ogółem lub według określonych cech) zameldowanych na pobyt stały w danej jednostce administracyjnej i faktycznie tam zamieszkałych oraz osób przebywających czasowo i zameldowanych w tej jednostce administracyjnej na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. ponad 2 miesiące).

Ludność faktycznie zamieszkała prezentowana jest kwartalnie.

Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych – statystyczny wskaźnik ilościowego opisu dynamiki cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie badanym w porównaniu z okresem podstawowym (potocznie nazywany inflacją). Obliczany jest w oparciu o wyniki: badania cen towarów i usług konsumpcyjnych na rynku detalicznym oraz badania budżetów gospodarstw domowych, dostarczającego danych o przeciętnych wydatkach na towary i usługi konsumpcyjne, które są wykorzystywane do opracowania sytemu wag.

Przeciętne wynagrodzenie brutto - stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie (bez osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą).

Dane w tabeli dotyczą przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw.

Źródło:

1) *Biuletyn Statystyczny, nr 12 (650), GUS, Warszawa 2011.*

2) *Biuletyny Statystyczne Województwa Podlaskiego za: II-IV kwartał 2010 r. oraz I-III kwartał 2011r., Białystok 2010, 2011.*

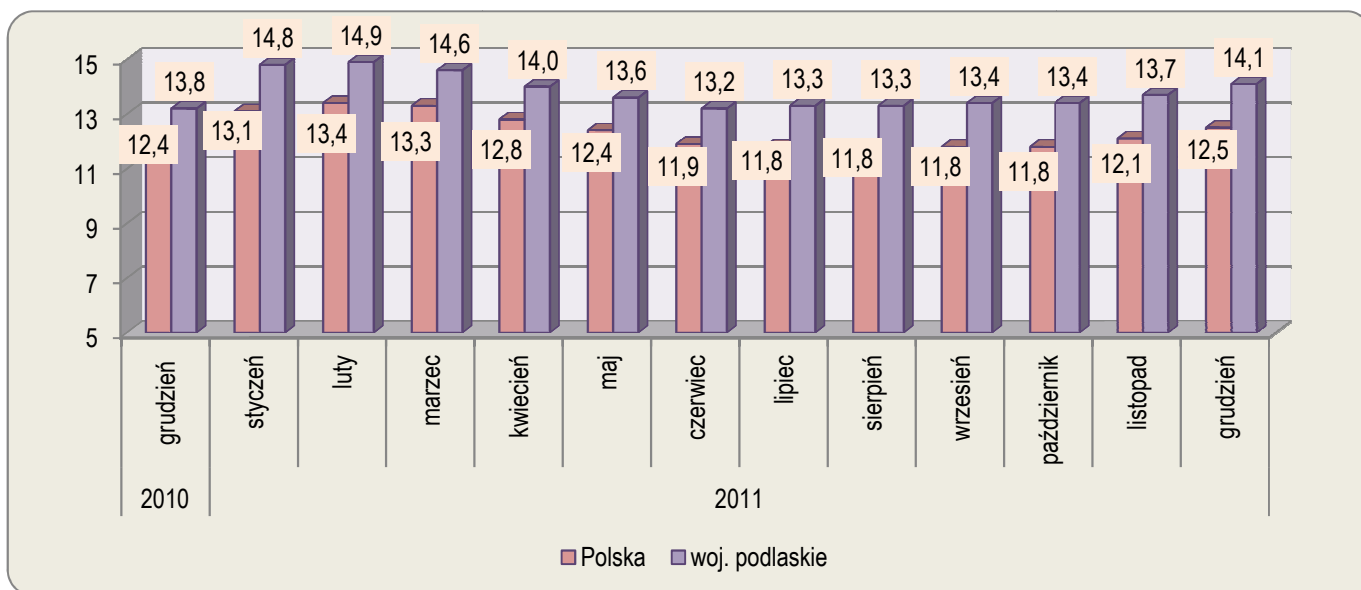
3) *Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego, nr 12/2011, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2011.*

4) *Kwartalne wskaźniki makroekonomiczne; www.stat.gov.pl*

5) *www.stat.gov.pl*

3) RYNEK PRACY

Wykres 3. Stopa bezrobocia w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: grudzień 2010r. – grudzień 2011r. (w %).

Wykres 4. Średnia liczba bezrobotnych na jedną ofertę pracy w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: grudzień 2010r. – grudzień 2011r.

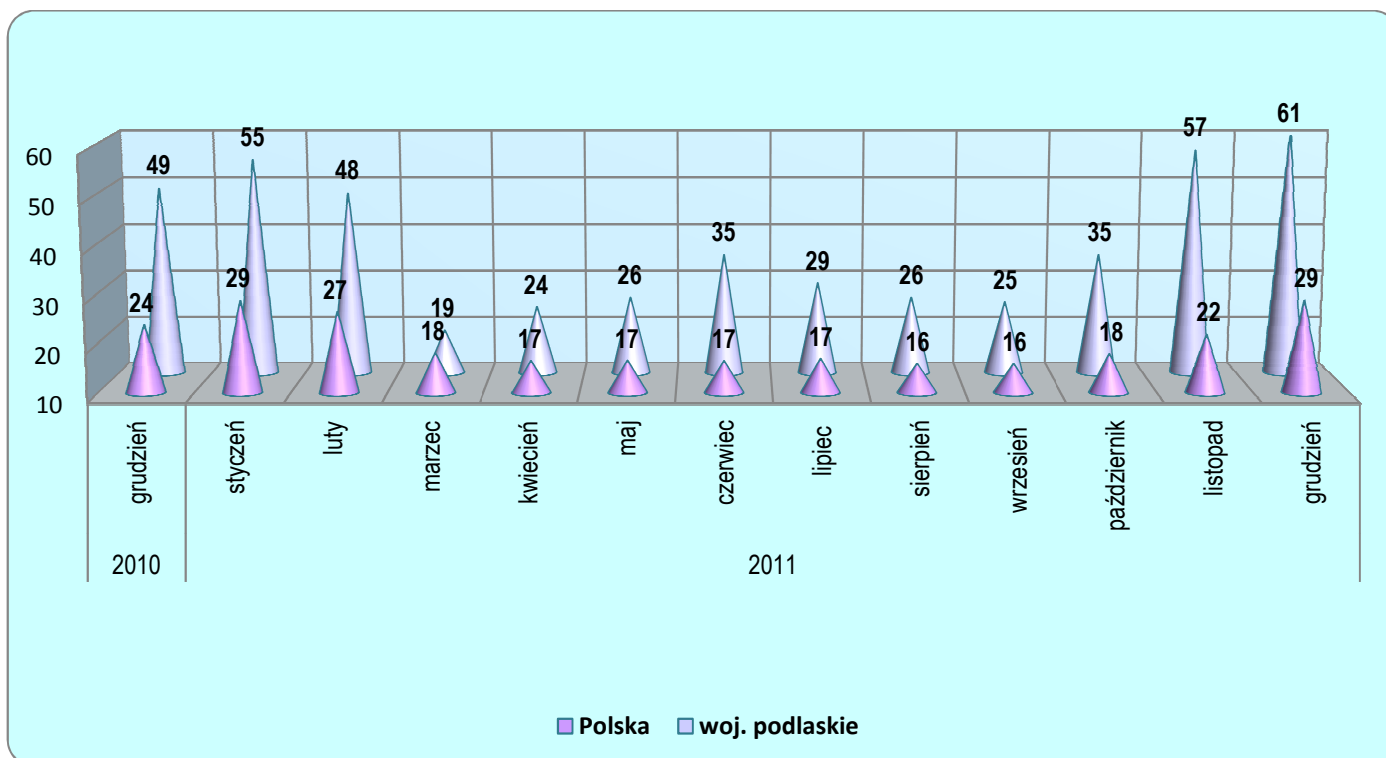

Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym		III kw. 2010	IV kw. 2010	I kw. 2011	II kw. 2011	III kw. 2011
Liczba osób aktywnych zawodowo w tys. osób	woj. podlaskie	568	544	523	547	557
	Polska	17 826	17 724	17 646	17 853	17 963
Wskaźnik aktywności zawodowej w %	woj. podlaskie	56,6	54,6	54,3	55,8	56,5
	Polska	56,2	55,8	55,6	56,0	56,4
Wskaźnik zatrudnienia w %	woj. podlaskie	51,0	49,6	48,8	51,0	51,8
	Polska	51,1	50,6	50,0	50,7	51,1

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		XII 2010	XI 2011	XII 2011
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	woj. podlaskie	96 412	98 390	97 885
	Polska*	5 379	5 515	5 503
sektor publiczny	woj. podlaskie	9 471	9 055	9 014
	woj. podlaskie	86 941	89 335	88 871
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	woj. podlaskie	13,8	13,7	14,1
	Polska	12,4	12,1	12,5
Bezrobotni „nowozarejestrowani”	woj. podlaskie	9 321	6 578	6 653
	Polska	296 664	232 418	234 661
Bezrobotni „wyrejestrowani”	woj. podlaskie	5 595	4 975	4 623
	Polska	200 246	185 052	166 921
Bezrobotni zarejestrowani ogółem (stan w końcu miesiąca)	woj. podlaskie	63 761	63 890	65 920
	Polska	1 954 706	1 914 936	1 982 676
z prawem do zasiłku	woj. podlaskie	7 538	7 595	8 145
	Polska	326 582	305 029	326 471
kobiety	woj. podlaskie	30 210	31 503	31 736
	Polska	1 014 792	1 041 387	1 060 204
zamieszkali na wsi	woj. podlaskie	21 498	21 801	22 472
	Polska	856 432	838 763	874 488
osoby w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	woj. podlaskie	4 449	4 237	4 456
	Polska	122 594	118 880	123 935
w tym osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	woj. podlaskie	1 573	1 391	1 488
	Polska	34 792	30 885	32 978
osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	woj. podlaskie	1 388	1 492	1 518
	Polska	61 196	56 570	58 666
cudzoziemcy	woj. podlaskie	272	316	314
	Polska	2 970	3 089	3 164
osoby do 25 roku życia	woj. podlaskie	15 250	14 532	14 737
	Polska	428 296	408 767	416 077
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	woj. podlaskie	5 712	6 149	6 233
	Polska	185 249	202 373	205 851
długotrwale bezrobotni	woj. podlaskie	32 588	35 542	36 524
	Polska	906 302	965 443	996 613
osoby powyżej 50 roku życia	woj. podlaskie	14 229	14 693	15 155
	Polska	421 674	422 751	441 443
osoby bez kwalifikacji	woj. podlaskie	18 029	19 329	19 764
	Polska			

INDYKATORY PODLASKIEJ GOSPODARKI. GRUDZIEŃ 2011 r.

zawodowych	Polska	516 122	576 019	591 265
osoby bez doświadczenia zawodowego	woj. podlaskie	20 587	20 426	20 643
	Polska	527 598	512 399	519 699
osoby bez wykształcenia średniego	woj. podlaskie	33 369	32 686	34 055
	Polska	1 107 012	1 055 886	1 101 688
osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko poniżej 18 roku życia	woj. podlaskie	4 179	4 387	4 470
	Polska	155 806	166 398	170 884
osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	woj. podlaskie	1 269	1 337	1 405
	Polska	33 180	34 132	35 510
osoby niepełnosprawne	woj. podlaskie	3 419	3 488	3 573
	Polska	100 311	101 529	104 663
Oferty pracy**	woj. podlaskie	876	765	782
(zgłoszone w miesiącu sprawozdawczym)	Polska	44 800	44 935	35 077
	woj. podlaskie	441	295	222
w tym oferty pracy subsydiowanej	Polska	13 544	8 435	8 119
Średnia liczba bezrobotnych przypadających na jedną ofertę	woj. podlaskie	49	57	61
	Polska	24	22	29

* dane prezentowane w tysiącach.

** w statystyce rynku pracy oferty pracy od 2010 r. rozumiane są jako wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w danym miesiącu.

Komentarz:
Grudniowe indykatory w woj. podlaskim

- Dane dotyczące III kwartału zostały przeanalizowane w Indykatorach Podlaskiej Gospodarki za październik 2011r. Dane dotyczące IV kwartału 2011r. nie zostały jeszcze opublikowane przez GUS.
- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w grudniu 2011 r. ukształtowało się na poziomie 97885 osób, co oznacza spadek w relacji do listopada o 0,5% oraz wzrost w stosunku do analogicznego okresu 2010r. o 1,5%. Przeciętne zatrudnienie w sektorze publicznym było w grudniu 2011 r., o 0,5 % niższe niż w listopadzie i o 4,8% niższe niż w analogicznym okresie 2010 r. W sektorze prywatnym przeciętne zatrudnienie ukształtowało się w grudniu br. na poziomie o 0,5% niższym niż w listopadzie i o 2,2 wyższym w stosunku do analogicznego okresu 2010 r.
- Stopa bezrobocia w grudniu 2011 r. wzrosła w porównaniu do listopada 2011r. o 0,4 punktu procentowego oraz o 0,3 pkt. procentowego w stosunku do grudnia 2010 r.
- Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy w końcu grudnia 2011r. była wyższa o 2030 osób niż w listopadzie i wyższa o 2159 osób w stosunku do grudnia 2010 r.
- W grudniu 2011r. zarejestrowano o 75 nowych bezrobotnych więcej niż w listopadzie i o 2668 bezrobotnych mniej niż w analogicznym okresie roku 2010. Jednocześnie z rejestrów osób bezrobotnych wyłączono o 352 osoby mniej niż w listopadzie i o 972 mniej niż w grudniu 2010r.
- Spadek liczby bezrobotnych w grudniu 2011r., w odniesieniu listopada, zanotowano tylko w grupie bezrobotnych cudzoziemców, o 2 osoby. Natomiast największe wzrosty liczby osób bezrobotnych zanotowano w tym okresie w grupach: długotrwale bezrobotnych – wzrost o 982 osoby i grupie osób bez wykształcenia średniego – wzrost o 1369 osób. Jeśli chodzi o sytuację w odniesieniu do analogicznego okresu 2010r., nastąpiły spadki w grupach bezrobotnych: do 25 roku życia – spadek o 513 osób oraz osób, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia – spadek o 55 osób. W pozostałych grupach odnotowano wzrosty, przy czym największe dotyczyły: długotrwale bezrobotnych – wzrost o 3936 osób, osób bez kwalifikacji zawodowych – wzrost o 1735 osób oraz kobiet – wzrost o 1526 osób.
- W grudniu 2011 roku do powiatowych urzędów pracy woj. podlaskiego zgłoszono 782 oferty pracy (wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej), tj. o 2,2% więcej niż w listopadzie, oraz o 10,7% ofert pracy mniej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Wśród ofert pracy zgłoszonych do PUP w grudniu 2011r., 222 dotyczyły pracy subsydiowanej i stanowiły one 28,4% wszystkich ofert, jakimi dysponowały urzędy.
- W grudniu 2011r. mniej bezrobotnych mogło skorzystać z ofert zgłoszonych do PUP, ponieważ średnia liczba bezrobotnych przypadających na jedną ofertę wyniosła 61. Oznacza to wzrost o 4 osoby na ofertę w porównaniu do listopada oraz wzrost o 12 osób w relacji do grudnia 2010r.

Grudniowe indykatory w Polsce

- Dane dotyczące III kwartału zostały przeanalizowane w Indykatorach Podlaskiej Gospodarki za październik 2011r. Dane dotyczące IV kwartału 2011r. nie zostały jeszcze opublikowane przez GUS.
- W Polsce przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w grudniu 2011r. uległo zmniejszeniu o 12 tys. osób w porównaniu do listopada, oraz zwiększeniu o 124 tys. osób w relacji do grudnia 2010 r.
- Stopa bezrobocia w kraju wzrosła o 0,4 punktu procentowego w stosunku do listopada oraz o 0,2 punktu procentowego w relacji do analogicznego okresu roku 2010.
- W grudniu br. zanotowano zwiększenie liczby bezrobotnych o ok. 68 tys. osób w porównaniu do listopada oraz o 28 tys. osób w porównaniu do grudnia 2010r.
- Liczba bezrobotnych „nowozarejestrowanych” wzrosła w grudniu o 2,2 tys. osób w odniesieniu do listopada ale zmalała o 62 tys. osób w relacji do grudnia 2010r.
- Liczba bezrobotnych „wyrejestrowanych” ze statystyk urzędów zmalała w grudniu 2011r. o 18,1 tys. osób w porównaniu do listopada i o 33,3 tys. w stosunku do analogicznego okresu roku 2010.
- We wszystkich grupach osób bezrobotnych zanotowano wzrost liczby bezrobotnych w stosunku do listopada br., przy czym największe wzrosty dotyczyły osób bez wykształcenia średniego – wzrost o 45,8 tys. osób, osób zamieszkałych na wsi – wzrost o 18,0 tys. osób oraz osób długotrwale bezrobotnych – wzrost o 90,3 tys. osób i. W relacji do roku ubiegłego, spadła liczba bezrobotnych w grupie osób do 25 roku życia – spadek o 12,2 tys. osób, osób bez doświadczenia zawodowego – spadek o 7,9 tys. osób, osób bez wykształcenia średniego – spadek o 5,3 tys. osób, osób, które ukończyły szkołę wyższą do 27 roku życia – spadek o 1,8 tys. osób oraz w grupie osób zwolnionych z przyczyn zakładu pracy – spadek o 2,5 tys. osób.
- Średnia liczba bezrobotnych przypadających na jedno wolne miejsce pracy była w grudniu 2011r. wyższa o 7 osób w stosunku do listopada 2011r. oraz o 5 osób wyższa niż w analogicznym okresie 2010r.

Definicje:

Aktywni zawodowo – osoby w wieku 15 lat i więcej należące do pracujących (zgodnie z pojęciem – „Pracujący wg BAEL i NSP 2002”) lub bezrobotnych (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni wg BAEL i NSP 2002”).

Wskaźnik aktywności zawodowej - współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo (wg BAEL i NSP 2002) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

Wskaźnik zatrudnienia - procentowy udział ludności pracującej („Pracujący według BAEL i NSP 2002”) w ogólnej liczbie ludności.

Przeciętne zatrudnienie - średnia wielkość zatrudnienia obliczona dla badanego okresu (np. miesiąca, kwartału, roku) na podstawie ewidencyjnego stanu zatrudnienia. Przeciętne zatrudnienie w badanym okresie uwzględnia pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełne etaty.

W tabeli zaprezentowano dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w jednostkach o liczbie pracujących więcej niż 9 osób, w podziale na sektor publiczny oraz sektor prywatny.

Sektor publiczny - ogół podmiotów gospodarki narodowej grupujących własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego. W przypadku równego udziału kapitału publicznego (50% stanowi łączny udział własności: Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych, jednostek samorządu terytorialnego) i prywatnego (50% stanowi łączny udział własności: krajowych osób fizycznych, pozostałych krajowych jednostek prywatnych, osób zagranicznych) podmiot gospodarki narodowej zaliczany jest do sektora prywatnego.

Sektor prywatny - ogół podmiotów gospodarki narodowej grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego. W przypadku równego udziału kapitału publicznego (50% stanowi łączny udział własności: Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych, jednostek samorządu terytorialnego) i prywatnego (50% stanowi łączny udział własności: krajowych osób fizycznych, pozostałych krajowych jednostek prywatnych, osób zagranicznych) podmiot gospodarki narodowej zaliczany jest do sektora prywatnego.

Stopa bezrobocia (wskaźnik bezrobocia) - procentowy udział liczby bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo (tzn. pracującej i bezrobotnej). W przypadku BAEL i NSP 2002 definicja odnosi się do osób bezrobotnych (zgodnie z pojęciem - „Bezrobotni według BAEL i NSP 2002”) i aktywnych zawodowo (będących sumą pracujących - zgodnie z pojęciem – „Pracujący według BAEL i NSP 2002” bezrobotnych (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni według BAEL i NSP 2002”). W przypadku bezrobocia rejestrowanego definicja odnosi się do osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni zarejestrowani”) i aktywnych zawodowo będących sumą zarejestrowanych osób bezrobotnych i pracujących w jednostkach sektora publicznego i prywatnego. Liczba pracujących nie uwzględnia osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

W tabeli zaprezentowano stopę bezrobocia rejestrowanego.

Bezrobotni „nowozarejestrowani” (napływ bezrobotnych) – są to osoby zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy w ciągu miesiąca, kwartału lub roku. Wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyróżnić można następujące kategorie: rejestrujących się w urzędzie pracy jako bezrobotni po raz pierwszy i powracających do rejestracji po raz kolejny (w tym po pracach interwencyjnych, robotach publicznych lub po szkoleniu), osoby dotychczas nie pracujące i poprzednio pracujące, osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, a także zwolnionych z przyczyn zakładu pracy (zwolnienia grupowe).

Bezrobotni „wyrejestrowani” (odpływ bezrobotnych) – są to osoby, które w ciągu miesiąca, roku zostały wykreślone z ewidencji urzędów pracy z różnych przyczyn, m.in. w związku z: pracami sezonowymi, rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawcy, niepotwierdzeniem gotowości do pracy, dobrowolną rezygnacją ze statusu bezrobotnego, podjęciem nauki, ukończeniem przez kobiety 60 lat, a mężczyzn – 65 lat, nabyciem prawa emerytalnego lub rentowego, nabyciem uprawnienia do zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego.

Bezrobotni zarejestrowani – to osoby niezatrudnione i nie wykonujące innej pracy zarobkowej, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie albo innej pracy zarobkowej (bądź, jeśli są to osoby niepełnosprawne - zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczące się w szkole z wyjątkiem uczących się w szkole dla dorosłych lub przystępujących do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły lub w szkole wyższej gdzie studiuje w formie studiów niestacjonarnych, zarejestrowane we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli:

- a) ukończyły 18 lat,
- b) nie ukończyły 60 lat - kobiety lub 65 lat - mężczyźni,
- c) nie nabyły prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, nie pobierają zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego,
- d) nie są właścicielami lub posiadaczami samoistnymi lub zależnymi nieruchomości rolnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.), o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub nie

podlegający ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonkowie lub domownicy w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe,

e) nie uzyskujące przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej, chyba że dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, obliczony dla ustalenia podatku dochodowego od osób fizycznych, nie przekracza wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 2 ha przeliczeniowych ustalonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o podatku rolnym, lub nie podlegają ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonkowie lub domownicy w takim gospodarstwie,

f) nie podjęły pozarolniczej działalności od dnia wskazanego w zgłoszeniu do ewidencji do dnia wyrejestrowania tej działalności albo niepodlegające na podstawie odrębnych przepisów obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,

g) nie są tymczasowo aresztowani lub nie odbywają kary pozbawienia wolności,

h) nie uzyskują miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,

i) nie pobierają na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego,

j) nie pobierają, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania,

k) nie pobierają po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego, o którym mowa w „Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy” w art. 70, ust. 6.

Bezrobotny do 25 roku życia – to osoba bezrobotna, która w roku kalendarzowym zastosowania wobec niej usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyła 25 roku życia.

Bezrobotni, którzy ukończyli szkołę wyższą do 27 roku życia – to osoby zarejestrowane jako bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły wyższej, które nie ukończyły 27 roku życia.

Bezrobotny długotrwale - oznacza osobę bezrobotną, pozostającą w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat.

Bezrobotny powyżej 50 roku życia - to osoba bezrobotna, który w roku kalendarzowym zastosowania wobec niej usług lub instrumentów rynku pracy ukończyła co najmniej 50 lat życia.

Bezrobotny bez kwalifikacji zawodowych - to osoby bezrobotne o wykształceniu gimnazjalnym lub niższym oraz nieposiadające kwalifikacji do wykonywania zawodu.

Osoba samotnie wychowująca dziecko – to osoba samotnie wychowującą co najmniej jedno dziecko w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Bezrobotni niepełnosprawni – są to osoby niepełnosprawne zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotne, spełniające warunki określone w art. 2, ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.) oraz art. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776, z późn. zm.).

Źródło:

- 1) *Aktywność ekonomiczna ludności w województwie podlaskim*, Urząd Statystyczny w Białymstoku.
- 2) *Biuletyn Statystyczny*, nr 12 (650), GUS, Warszawa 2011 r.
- 3) *Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego*, nr 12/2011, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2011.
- 4) *Sprawozdanie MPIPS - 01*, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku.
- 5) *Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2008 Nr 69, poz. 415 z późn. zmianami)*.
- 6) *Zasady Metodyczne Statystyki Rynku Pracy i Wynagrodzeń*, GUS, Warszawa 2008 r.
- 7) www.psz.praca.gov.pl
- 8) www.stat.gov.pl
- 9) *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2011r.*, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku, Białystok 2011r.

Zapraszamy do zapoznania się z rozszerzoną wersją *Indyktorów Podlaskiej Gospodarki* w formacie Excel, która zamieszczana jest na stronie internetowej *Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych*: <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl/index.php/strony/9807>